

สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจา

1 ใน 3 สถาบันอุดมศึกษาที่จัดสอนภาควิชาภาษาไทยในดินแดนมังกร
หลักคณาจารย์กลายสื่อไทยที่สมเด็จพระเทพฯ พระราชทาน
ได้ประดิษฐานอยู่ในหอสมุดของสถาบันฯ

* เหย้าอี้

สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจา (GUANGZHOU INSTITUTE OF FOREIGN LANGUAGES) เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติของจีน นับเป็นสถาบันที่จัดสอนวิชาภาษาต่างประเทศเป็นเฉพาะแห่งแรกในเขตภาคใต้ของจีน สถาบันแห่งนี้ตั้งอยู่ใกล้เชิงภูเขาไป๋หยินซาน มีพื้นที่กว้างขวาง เป็นเขตอุทยานที่ก่อปรด้วยทัศนียภาพอันวิจิตรสวยงามลือชื่อของนครกวางเจา ภายในบริเวณรั้วรอบของสถาบัน มีความร่มรื่นด้วยแมกไม้ธรรมชาติ นานาพันธุ์เขียวชอุ่ม มีบรรยากาศที่อบอุ่นด้วยบุปผชาตินับร้อยกว่าชนิดที่ดาราตาอยู่ทั่วทุกแห่ง สวนสนุกตงฟาง ซึ่งนับว่าใหญ่ที่สุดของประเทศจีนในขณะนี้ ก็ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับสถาบันฯ นี้เอง

สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจาได้ปฏิสนธิขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 ตามคำชี้แนะของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี โจวเอินไหล ผู้ล่วงลับไปแล้ว ต่อมาใน พ.ศ. 2513 ได้มีการปรับปรุงบรรดาสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ของมณฑลกวางตุ้ง ปรากฏว่ามีอาจารย์เป็นจำนวนมากไม่เพียงพอจากคณะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยจงชาน และมหาวิทยาลัยเจี๋ยหนานได้ออมนมาเข้าสังกัดสถาบันแห่งนี้ ปัจจุบัน สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจาได้ขยายตัวจนมีขนาดค่อนข้างใหญ่โต มีการจัดแผนกและคณะวิชาค่อนข้างสมบูรณ์ อันประกอบด้วยสาขาวิชาหลายระดับและหลายหลักสูตร มีสมรรถภาพในการจัดสอนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ปัจจุบัน สถาบันฯ ได้จัดเป็น 3 คณะวิชา 1 สำนัก และ 1 ศูนย์ รวม 9 ภาษาด้วยกัน คือ

1. คณะภาษาอังกฤษ จัดสอนวิชาภาษาอังกฤษ
2. คณะภาษาตะวันตก มีภาควิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษารัสเซีย และภาษาสเปน
3. คณะภาษาตะวันออก มีภาควิชาภาษาญี่ปุ่น ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

การจัดหลักสูตร มีทั้งหลักสูตร 4 ปี และ 5 ปี มีเป้าหมายในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการแปล การสอนภาษาต่างประเทศและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ด้านภาษาต่างประเทศให้แก่รัฐ มุ่งให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทั้งจริยศึกษา พุทธิศึกษาและพลศึกษา เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ มีวัฒนธรรม มีวินัย และมีจริยธรรมอันดีงาม สถาบันฯ รับสมัครนักศึกษาจากท้องที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ และรัฐเป็นฝ่ายบรรจุงานให้แก่นักศึกษาทุกคนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้

สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้มีสิทธิในการให้ปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเฉพาะทาง “ภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์” และเป็นสถาบันหนึ่งที่มีสิทธิให้ปริญญาโทใน 5 ภาควิชา

ภาษาศาสตร์และวรรณคดีต่างประเทศ รับสมัครนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะทางเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ และภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน รัสเซีย ญี่ปุ่นและอินโดนีเซีย รวมทั้งหมด 7 สาขาวิชา นอกจากนี้ สถาบันฯ ยังได้จัดชั้นบัณฑิตศึกษาขึ้นด้วย

สำนักฝึกอบรมผู้เตรียมไปศึกษาต่อต่างประเทศ เป็นหน่วยงานที่บริการฝึกอบรมภาษาต่างประเทศแก่บุคคลที่เตรียมไปศึกษาต่อในต่างประเทศ โดยให้บริการสอนภาษาอังกฤษ เยอรมัน ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ตลอดจนเป็นฝ่ายรับผิดชอบการดำเนินงานของ “ศูนย์สอบประจำกวางเจาของกองประสานงานต่างประเทศแห่งประเทศไทย”

สถาบันได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติให้จัดชั้นศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษประจำโรงเรียนมัธยมหลัก โดยมีระยะเวลาศึกษา 2 ปี และเริ่มจากสถาบันฯ ได้รับนักศึกษาสาขาวิชาเฉพาะทาง 3 สาขาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี คือ สาขาวิชาเลขานุการภาษาจีน-อังกฤษ สาขาวิชาการบริหารงานวิเทศกิจและสาขาวิชาการท่องเที่ยว นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้ว สถาบันฯ ยังได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยภาคค่ำภาษาต่างประเทศ หลักสูตร 3 ปี

ปัจจุบัน สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจามีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสิ้นประมาณ 900 คน ในจำนวนดังกล่าวมีศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษาต่างประเทศและมีประสบการณ์ในการสอนรวม 70 คน และอาจารย์อื่น ๆ อีกประมาณ 150 คน และในปีหนึ่ง ๆ สถาบันฯ ยังได้เชิญผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศจากอังกฤษ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย สหภาพโซเวียต เยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศสและญี่ปุ่นไปร่วมสอนประมาณ 30 คน ใน พ.ศ. 2527-2528 รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณะวรรณ แห่งมหาวิทยาลัยขอนแก่นก็ได้รับเชิญไปสอนภาควิชาภาษาไทยที่สถาบันแห่งนี้ด้วย

นักศึกษารุ่นต่าง ๆ ดังกล่าวที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันฯ ขณะนี้มีทั้งสิ้นประมาณ 2,000 คน นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคค่ำจำนวนประมาณ 300 คน นักศึกษาโรงเรียนภาษาต่างประเทศภาคค่ำ 2,000 คน นักศึกษาภาษาอังกฤษสอนทางไปรษณีย์ประมาณ 1,000 คน

20 ปีที่ผ่านมา สถาบันฯ ได้ผลิตบุคลากรทั้งหลักสูตรปริญญาตรี บัณฑิตศึกษาและนักศึกษาภาคสมทบนับเป็นจำนวนกว่า 6,000 คนแล้ว และผู้ที่มารับบริการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อออกไปศึกษาต่อต่างประเทศ ก็ออกไปศึกษาต่างประเทศแล้วประมาณ 2,000 คน ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ รัฐได้บรรจุเข้าทำงานในองค์กรต่าง ๆ อันได้แก่ กระทรวงต่างประเทศ องค์กรเศรษฐกิจระหว่างประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงวัฒนธรรม สถานีวิทยุกระจายเสียงปักกิ่ง สำนักงานท่องเที่ยว วงการศึกษา ตลอดจนวงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเฉพาะนักศึกษาภาษาไทยที่สำเร็จออกไปแล้วมีบางคนได้เข้าทำงานในสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทยและหลายคนเคยเดินทางมาประเทศไทยในฐานะล่ามกับคณะผู้แทนจีนหลายต่อหลายคณะด้วยกัน จึงนับว่าเป็นสถาบันฯ ที่มีบทบาทส่วนหนึ่งในการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างจีน-ไทย ด้วยการผลิตบุคลากรที่ทำงานทางด้านภาษาไทย

สถาบันฯ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3 แสน 4 หมื่นตารางเมตร ส่วนที่เป็นตึก อาคาร สิ่งก่อสร้าง มีเนื้อที่ประมาณ 9 หมื่นตารางเมตร อุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัยและมากพอสมควร

ศูนย์โสตทัศนศึกษามีเนื้อที่ 3 พันตารางเมตร เป็นศูนย์ที่ให้บริการการเรียนการสอนด้วยระบบที่ทันสมัย ภายในศูนย์มีห้องทดลองทางภาษาหลายรูปแบบ อันได้แก่ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องแสดงการอัดภาพ ห้องฉายภาพยนตร์ ตลอดจนห้องฉายวีดีโอวงจรปิด และคลังอัดเทปอัดภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ศูนย์ฯ นี้ยังได้ตั้ง “สำนักพิมพ์ชุดเรียน-เทปเสียงและวีดีโอภาษาต่างประเทศแห่งกวางเจา” ให้บริการชุดเรียนทางโสตทัศนศึกษา ตลอดจนวารสารและอื่น ๆ

หอสมุดของสถาบันฯ เป็นตึก 3 ชั้น มีเนื้อที่ 6 พันตารางเมตร มีหนังสือ ตำรา ทั้งภาษาจีนและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสิ้นประมาณ 4 แสนกว่าเล่ม หนังสือพิมพ์และนิตยสารต่าง ๆ ทั้งภาษาจีนและภาษาต่างประเทศ ห้าร้อยกว่าชนิด (เฉพาะหนังสือพิมพ์และนิตยสารไทยนั้นมี “สยามรัฐ” “มติชน” “เดลินิวส์” และ “ศิลปวัฒนธรรม”)

ศูนย์สมองไฟฟ้า ให้บริการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศรวมทั้งงานวิจัย ค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ “กองวิจัยทางภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์” อันเป็นหน่วยงานวิจัยโดยเฉพาะของสถาบันฯ นอกจากนี้มีบุคลากรเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำแล้ว ยังมีอาจารย์ส่วนหนึ่งเข้าร่วมงานวิจัยนี้ด้วย

วารสาร “เขียนได้ว่ายही” (ภาษาต่างประเทศสมัยใหม่) ของสถาบันฯ เป็นวารสารสำคัญฉบับหนึ่งที่ทำให้ความรู้และประสบการณ์ในการสอนและการค้นคว้าวิจัยภาษาต่างประเทศในประเทศจีน โดยพิมพ์จำหน่ายทั่วประเทศ

ปัจจุบัน ประเทศจีนกำลังอยู่ในช่วงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การปฏิรูปและการเปิดประตูได้นำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็ได้พัฒนาไปไกลมาก การไปมาหาสู่กันระหว่างจีนกับนานาชาติในวันนี้ยังมีมากขึ้นเป็นลำดับ ขณะเดียวกัน การแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจากับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศต่าง ๆ เช่น ออสเตรเลีย เยอรมันตะวันตก เป็นต้น ก็ดำเนินไปอย่างได้ผลดียิ่ง และเมื่อเดือนธันวาคมปีที่แล้ว สถาบันแห่งนี้ได้เซ็นสัญญากับมหาวิทยาลัย KOBEJOGAKUINDAIGAKA แห่งญี่ปุ่น ในฐานะเป็นสถาบันพี่น้อง อันจะนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนอาจารย์และความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันมากยิ่งขึ้น คณะผู้แทนวงการศึกษาระหว่างประเทศที่เดินทางไปเยือนประเทศจีนหลายต่อหลายคณะ รวมทั้งคณะผู้แทนวงการศึกษามาจากประเทศไทย เช่น คณะของ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะผู้แทนการศึกษาแห่งรัฐสภาไทยซึ่งนำโดย ฯพณฯ รังสฤษฏ์ เชาวนศิริ เป็นต้น ก็ได้แวะเข้าไปเยี่ยมดูงานการเรียนการสอนภาควิชาภาษาไทยของสถาบันฯ ระหว่างที่ผ่านนครกวางเจา

สิ่งที่ผู้เขียนใคร่ขอเรียนมายังท่านผู้อ่านก็คือ ฝ่ายนำรวมทั้งคณาจารย์และนักศึกษาภาควิชาภาษาไทยมีความซาบซึ้งใจอย่างยิ่งในพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพฯ ที่พระราชทานหลักศิลาจารึกลายสือไทพระเจ้ารามคำแหงมหาราชแก่สถาบันภาษาต่างประเทศกวางเจาเมื่อ พ.ศ. 2527 ในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศที่มีการจัดสอนวิชาภาษาไทย หลักศิลาจารึกลายสือไทดังกล่าว ได้ประดิษฐานไว้ ณ หอสมุดของสถาบัน